

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-2-8 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 16-15/242-104
Karar Tarihi : 03.05.2016

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN,
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK, Adem BİRCAN

B. RAPORTÖRLER : Selvi KOCABAY, Ali ŞENGÜL

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - VERIFONE Luxembourg S.A.R.L.
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Belit POLAT,
Dilara YEŞİLYAPRAK
Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13
River Plaza Kat 11-12, 34394 Levent/İstanbul

D. DOSYA KONUSU: Panorama Bilişim Teknolojileri San. Tic. ve A.Ş.'nin %(.....) orandaki hissesinin VERIFONE Luxembourg S.A.R.L. tarafından devralınması yoluyla ortak girişim kurulması işlemine izin verilmesi talebi.

- (1) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 30.03.2016 tarih ve 2170 sayı ile giren ve en son 27.04.2016 tarih ve 2787 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 27.04.2016 tarih ve 2016-2-8/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (2) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Taraflar

- (3) Panorama Bilişim Teknolojileri San. Tic. ve A.Ş. (PANAROMA), yeni nesil ödeme kaydedici sistemler alanında; VERIFONE Luxembourg S.A.R.L. (VERIFONE), güvenli ödeme sistemleri (ödeme terminalleri, küresel ödeme hizmetleri ve ticari ödeme çözümleri) alanında faaliyet göstermektedirler. VERIFONE hisselerinin çoğunluğuna dolaylı olarak sahip olan VERIFONE Systems Incorporation (VERIFONE SYSTEMS)'in faaliyet alanı ise güvenli ödeme sistemleri hizmetleridir.
- (4) Halihazırda PANORAMA'da hissedar olan ve bildirim konu işlem sonrasında da bu şirketteki hissedarlıkları devam edecek gerçek kişiler Mehmed EROĞLU, Jules RAKOS, Gazanfer MÜRŞİT, Mehmet İhsan Burak CEYLANER ve Hamdi EROL'dur. Bu hissedarlardan PANORAMA dışında faaliyetleri olanlara ve faaliyet alanlarına aşağıda yer verilmektedir:
- Mehmed EROĞLU; (.....TİCARİ SIR.....).
 - Jules RAKOS; (.....TİCARİ SIR.....)

- Gazanfer MÜRŞİT; (.....TİCARİ SIR.....)

G.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

- (5) VERIFONE ile PANAROMA arasında 28.03.2016 tarihinde imzalanan Hisse Devri Sözleşmesi (Sözleşme) uyarınca, PANAROMA'nın %(.....) oranında hissesine VERIFONE'un sahip olacağı ve bunun sonucunda PANAROMA'nın, gerçek kişiler ve VERIFONE tarafından birlikte kontrol edileceği anlaşılmaktadır. PANAROMA'nın işlem öncesi ve sonrası hissedarlık yapısına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1- PANAROMA'nın İşlem Öncesi ve Sonrası Hissedarlık Yapısı

İşlem Öncesi		İşlem Sonrası	
Hissedarlar	Hisse Oranı (%)	Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Mehmed EROĞLU	(.....)	Mehmed EROĞLU	(.....)
Jules RAKOS	(.....)	Jules RAKOS	(.....)
Gazanfer MÜRŞİT	(.....)	Gazanfer MÜRŞİT	(.....)
Mehmet İhsan Burak CEYLANER	(.....)	Mehmet İhsan Burak CEYLANER	(.....)
Hamdi EROL	(.....)	Hamdi EROL	(.....)
		VERIFONE	(.....)
Toplam	100,00	Toplam	100,00000

- (6) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin 3. fıkrası çerçevesinde, bir ortak girişimin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilebilmesi için "ortak kontrol" ve "tam işlevsellik (bağımsız iktisadi varlık)" koşullarını taşıması gerekmektedir.
- (7) İki ya da daha fazla teşebbüs ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkânına sahip olması durumunda ortak kontrolden söz edilmektedir. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik ticari davranışlarını belirleyen eylemleri engelleme yetkisidir. "Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz"un (Kılavuz) 50. vd. paragraflarında bir ortak girişimde ortak kontrolden söz edilebilmesi için tarafların eşit oy hakkına sahip olması, stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunması ya da oy haklarının ortaklaşa kullanılması gibi şartların sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. Dolayısıyla, ana şirketlerin kontrol edilen teşebbüsle ilgili önemli kararlarda (bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar, üst yönetimin atanması gibi) mutabakata varmak zorunda olduğu hallerde ortak kontrol söz konusudur.
- (8) Yönetim kurulu üye sayısı, toplantı yeter sayısı ve karar alınabilmesi için gerekli oy sayısı ile farklı karar nisabı gerektiren hususların düzenlendiği Sözleşme hükümlerinin incelenmesinden, PANAROMA'nın VERIFONE ve gerçek kişilerin ortak kontrolü altında olacağı anlaşılmaktadır.
- (9) Bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilmesi için aranan ikinci kriter ise, üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Bu kriter ile aranan özellik ortak girişimin, kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilen ayrı bir iktisadi işletme olarak teşekkül etmesidir. Bir ortak girişimin tam işlevsel olarak kabul edilebilmesi için;
- Bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara sahip olmak,
 - Ana şirketlerin belirli bir işlevi ötesinde faaliyet göstermek,
 - Satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmamak,

- Kalıcı olarak faaliyet göstermek¹

şeklinde ifade edilebilecek nitelikleri taşıması beklenmektedir.

- (10) PANAROMA Türkiye’de yeni nesil ödeme kaydedici cihazların üretimi, satışı ve dağıtımı konusunda Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yetkilendirilmiş olup halihazırda VERIFONE ve diğer üreticiler tarafından üretilen yeni nesil ödeme kaydedici cihazların dağıtımını gerçekleştirmektedir. Bu çerçevede, işlem öncesinde de bahse konu pazarda faaliyet gösteren PANAROMA’nın bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara sahip olduğu ve ana şirketlerin belli bir işlevinin ötesinde ve ana şirketlere bağımlı olmaksızın faaliyet göstereceği anlaşılmıştır. Dosya içeriğinden, VERIFONE’un, PANAROMA’nın günlük faaliyetlerinin yürütülmesinde belirleyici olacağı, PANAROMA’nın ilgili pazarda faaliyet gösteren diğer firmaların gerçekleştirdiği faaliyetlerde bulunacağı, belirli ticari kararların alınmasında ise gerçek kişi hissedarların onayının şart olacağı anlaşılmaktadır. Ayrıca, taraflar arasındaki Sözleşme sınırlı süreli olarak akdedilmemiştir. Dolayısıyla kurulacak ortak girişim tam işlevsellik niteliğine sahip olacaktır.
- (11) Yukarıda yer verilen bilgilerden, dosya konusu işlemin, bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim kurulması niteliğini taşıdığı anlaşıldığından, söz konusu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde bir devralma işlemidir.
- (12) Dosya içeriğinden, işlem taraflarının 2015 yılı cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ’in 7. maddesinde yer alan ciro eşiklerini aştığı anlaşıldığından bildirim konu işlem izne tabidir.
- (13) PANAROMA’nın ürün portföyünde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından onaylanmış² Olivetti markalı üç tip yeni nesil ödeme kaydedici cihaz bulunmaktadır. Söz konusu ürünler kullanımı bakımından kredi kartı ile ödeme özelliği olmayan ve kredi kartı ile ödeme özelliği olan ürünler olarak ayrılmaktadır. PANAROMA, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından verilen yetkilendirmeye söz konusu ürünlerin tedarik ve satışını gerçekleştirmekte, dağıtımını ise Bosch, Siemens, Profilo aracılığıyla sağlanmaktadır. Dosya içeriğinden PANAROMA’nın 2015 yılında yeni nesil ödeme kaydedici cihaz pazarındaki pazar payının (.....) olduğu anlaşılmıştır.
- (14) Bildirim konusu ortak girişimin diğer ana teşebbüsü olan, hisselerinin çoğunluğu VERIFONE SYSTEMS’a ait olan VERIFONE, ödeme terminalleri, küresel ödeme hizmetleri ve ticari ödeme çözümleri geliştirmekte ve üretimi üzerinde çalışmaktadır. VERIFONE Türkiye’de, yeni nesil mobil ödeme kaydedici cihaz ve yeni nesil masaüstü bütünleşik ödeme kaydedici cihaz üretimi gerçekleştirmektedir. Ancak şirket Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ödeme kaydedici cihaz firması olarak yetkilendirilmemiştir.
- (15) VERIFONE’nun Türkiye’deki iştiraklerinden VERIFONE Elektronik ve Danışmanlık Ltd. Şti. (VERIFONE ELEKTRONİK) (.....TİCARİ SIR.....), ancak son kullanıcılara satış gerçekleştirmemektedir. VERIFONE’nun 2015 yılında Türkiye’de yeni nesil mobil ödeme kaydedici cihaz pazarındaki pazar payının (.....) olduğu dosya içeriğinden anlaşılmaktadır³.

¹ Kılavuz, par. 81-93.

² Yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar ve cihazların üretim, ihracat ve satışı alanında faaliyet gösterecek teşebbüsleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yetkilendirildikten sonra faaliyet gösterebilmektedir.

³ (.....)

- (16) Bu haliyle Türkiye’de, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yetkilendirilmiş ve yeni nesil ödeme kaydedici cihaz pazarında tedarik, satış ve dağıtım faaliyeti gösteren PANAROMA ile söz konusu pazarda üretici olarak faaliyet gösteren ve Maliye Bakanlığı tarafından yetkilendirilmemiş VERIFONE’nun faaliyetleri arasında yatay olarak örtüşme bulunmamaktadır. Öte yandan, yeni nesil ödeme kaydedici cihaz pazarında satıcı olarak faaliyet gösteren PANAROMA ile üretici olarak faaliyet gösteren VERIFONE’nun faaliyetlerinin söz konusu pazarda dikey olarak örtüştüğü anlaşılmaktadır. Bu çerçevede dosya konusu işlem bakımından tarafların faaliyet alanlarının incelenmesi sonucunda etkilenen pazar “yeni nesil ödeme kaydedici cihaz pazarı” olarak belirlenmiştir. Yeni nesil ödeme kaydedici cihazların dağıtım pazarında PANAROMA’nın pazar payının (.....), söz konusu cihazların üretimi pazarında ise VERIFONE’nun pazar payının (.....) olduğu anlaşılmaktadır.
- (17) Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz’un 27. paragrafında “...birleşik teşebbüsün her bir pazardaki pazar payının %25’in altında olması halinde, yatay olmayan birleşmelerin rekabet bakımından olumsuz etkilerinin, incelemenin derinleştirilmesini ve birleşmenin yasaklanmasını gerektirecek düzeyde olmadığı...”nın varsayılabilirliği ifade edilmektedir. Bu doğrultuda, dağıtıcı konumdaki PANAROMA’nın (.....) düzeyinde düşük pazar payına sahip olduğu, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığından aldığı yetkilendirme ile pazarda faaliyet gösteren ve yüksek pazar paylarına sahip güçlü üretici/dağıtıcı rakiplerin bulunduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra, yeni nesil ödeme kaydedici cihaz üretiminde bulunan VERIFONE’nun Türkiye’deki pazar payının (.....) düzeyinde olduğu, pazardaki en büyük üretici firma olan Arçelik A.Ş.’nin (.....) oranında pazar payına sahip olduğu, ayrıca pazarda küçük ölçekli çok sayıda firmanın faaliyet gösterdiği⁴ ve Türkiye’de yeni nesil ödeme kaydedici sistemlerin gelişmekte olan bir pazar olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla işlemin rekabetçi açıdan endişe yaratmayacağı kanaatine varılmıştır.
- (18) Bildirim konusu işlem 2010/4 sayılı Tebliğ’in 13. maddesinin 3. fıkrası kapsamında değerlendirildiğinde, işlem sonucunda gerçek kişi hissedarlardan herhangi birinin PANAROMA ile aynı alanda faaliyet göstermeyeceği, ayrıca VERIFONE’nun işlem sonrasında dağıtım faaliyetinde bulunmayacağı, Türkiye’ye yönelik ürettiği yeni nesil ödeme kaydedici cihazların satışını dağıtıcı firmalar vasıtasıyla gerçekleştireceği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, söz konusu işlemin Kanun’un 4. maddesi anlamında rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte bir koordinasyona yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.
- (19) Bildirim konusu işlemin pazarı kapatıcı olası etkilerinin bulunup bulunmadığına ilişkin olarak ise, dosya içeriği bilgilerden işlem sonrasında VERIFONE’nun çeşitli dağıtıcılara ((.....)) cihaz tedarikinde bulunacağı, başka bir ifadeyle VERIFONE’un münhasıran tek bir firma ile çalışmayacağı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla VERIFONE tarafından üretilen ürünler diğer dağıtıcılara tedarik edilmeye devam edilecektir. Bunun yanı sıra dosya içeriğinden, işlem sonrasında PANAROMA’nın sadece VERIFONE markalı ürünlerin dağıtımını yapmayacağı, halihazırda satışını gerçekleştirdiği Olivetti markalı cihazların satışını sürdüreceği anlaşılmıştır. Dolayısıyla, bildirim konusu işlemin piyasa kapatıcı etkisinin olmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

⁴ MT Bilgi Teknolojileri ve Dış Ticaret A.Ş., Mikrosay Mikrobilgisayar Paz. Ve Tic. A.Ş., Payport Bilişim Tek. San ve Dış Ticaret Ltd. Şti., Ingenico Grubu gibi.

H. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.